L. s. 1.387/92

Alleg. 139.

Sprawozdanie

komisyi bankowej o Banku krajowym za rok 1890.

Wysoki Sejmie!

Ze sprawozdania Wydziału krajowego o Banku krajowym, przyszedł Wysoki Sejm do wiadomości o stanie, obrotach i działalności tej instytucyi w roku 1890.

Czysty zysk, uwidoczniony bilansem za 1890 rok, wykazuje poważną kwotę 138.780 zł. 18 ct. zatem blisko 14% od pierwotnego kapitału zakładowego.

Wynik ten finansowy, nader pomyślny, ma tem większe znaczenie, o ile że uzyskany on został akcyą Banku, nader realną i unikającą ryzykownych operacyi finansowych, zatem takich, które w regule obok dopuszczalnych znacznych strat jedynie wysokie zyski dają.

Majątek Banku krajowego czynił z końcem roku 1890 zł. 1,495.822 Wzrost zatem od czasu wejścia w życie tej instytucyi, a więc w latach 7 o blisko 46%.

Przystępując do oceny działalności Banku krajowego w pojedynczych jego działach, podnieść wypada rozwój stały a normalny we wszystkich agendach tej instytucyi.

Oddział hipoteczny wykazuje przyrost udzielonych pożyczek w roku 1890 w wysokości 3,213.700 zł., które to pożyczki, łącznie z wypłaconemi w latach poprzednich, czynią w ogólnej kwocie 19,816.900 zł., urosłych z danych 2.733 pożyczek.

Wymagalność rat od pożyczek hipotecznych czyniła w roku 1890 kwotę 3,606.854 zł. 60 ct. z których zaległość cała wynosiła z końcem rzeczonego roku li 54.083 zł. 99 ct.

Cyfra ta zaległości, stosunkowo do pozycyi tej w innych krajowych instytucyach hipotecznych, przedstawia wypłacalność dłużników hipotecznych Banku krajowego jako zupełnie dobrą, a przeto jest i miarą do ocenienia zarówno podstaw, na których wymiar pożyczek hipotecznych jest oparty, jako też sprężystości w ściąganiu rat ubiegłych

Z dniem 31. grudnia 1891. znajdowało się w obiegu listów zastawnych Banku krajowego na sumę 17,738.300 zł., których kurs przeciętny utrzymywał się między $98^1/_2$ do 99 za sto.

Oddział komunalny.

Bank krajowy udzielił w 1890 roku 25 pożyczek w obligacyach komunalnych w ogólnej sumie 223.900 zł.

Wzrósł przeto ten dział pożyczek do ogólnej wydanej kwoty 1,745.500 zł. Zaległość rat w tym dziale przedstawia się mniej korzystnie, niż w dziale hipotecznym; wynosiła ona bowiem z końcem 1890 roku 18,860 zł. 20 ct. Dyrekcya Banku tłumaczy jednak ten stan rzeczy przygotowaniem konwersyi pożyczek komunalnych z I. na II. emisyę, która to konwersya podwójne korzyści dłużnikom nastręcza.

Pierwszą, jest zwrot dłużnikom 3% rezerwy pobieranej przez Bank krajowy od całej pożyczki przy udzielaniu pożyczek komunalnych I. emisyi.

Drugą, ujednolicenie rat amortyzacyjnych, które jak wiadomo przy pożyczkach komunalnych emisyi II. są przez cały okres amortyzacyjny równe, podczas gdy przy emisyi I. były zmienne, płynąc w stosunku degresyjnym, to jest, obniżając się w miarę dokonanych spłat kapitału.

Dział Bankowy.

Obrót wszystkich operacyi Banku zwiększony w roku 1890 o kwotę 81,128.890 zatem wynoszący 307,239.986 zł. ze stratą w dziale wekslowym 5.084 zł. 6 ct., cokolwiekbądź jest świadectwem oględności w prowadzeniu interesów, gdy się zważy, iż kwota eskontu i reeskontu weksli czyniła w 1890 roku 7,644.878 zł.

Pomyślnie rozwiązującą się likwidacya gal. Zakładu kredytowego ziemskiego, korzystny obustronnie stosunek to jest dla kolei państwowych, funduszu indemnizacyjnego i funduszu przemysłowego z jednej strony a Banku krajowego, jako zawiadowcy funduszami kolei państwowych, indemnizacyjnym i przemysłowym z drugiej strony, wreszcie utrzymanie przez Bank krajowy stałego rachunku bieżącego dla funduszów w Zarządzie Wydziału krajowego zostających, uzupełnia zadanie i cele, które Wysokiemu Sejmowi przewodniczyły przy założeniu tej instytucyi.

W końcu nadmienia komisya, że stosownie do uchwały Wysokiego Sejmu wprowadził Bank krajowy dział zaliczek na waranty krajowych składów publicznych.

Przedstawiwszy w ogólnych li zarysach i ocenie działalność Banku krajowego w r. 1890 a to z myślą na tę okoliczność, iż wszelkie szczegóły, odnoszące się do czynności tej instytucyi, znajdują się już w odnośnem sprawozdaniu Rady nadzorczej, Dyrekcyi Banku, tudzież w zamknięciu rachunkowem, uważa komisya Bankowa jedynie za swój obowiązek wyrazić przekonanie, że działalność Banku krajowego w roku 1890, jest dalszem świadectwem pełnego zrozumienia i spełnienia obowiązków, jakie w udziale przypadły Dyrekcyi Banku krajowego i Radzie nadzorczej tej instytucyi.

Stwierdzając, iż czysty zysk z obrotów Banku krajowego za rok 1890 rozdzielony został w myśl §. 62 statutu

a mianowicie w 4% na powiększenie kapitału zakładowego Banku
3% na fundusz rezerwowy
2% na rezerwę oddziału hipotecznego
1% na specyalną rezerwę działu poż. komunalnych.

Komisya Bankowa czyni wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o Banku krajowym za rok 1890.

2. Sejm udziela Dyrekcyi Banku krajowego absolutoryum z rachunków za czas od 1. stycznia do 31. grudnia 1890.

We Lwowie dnia 20. marca 1892.

Przewodniczący:
Stanisław Polanowski *w. r.*

Sprawozdawca:
Abrahamowicz *w. r.*